

הדרך היומי בבלי: מסכת בבא קמא דף נ"ד
הדרך היומי בהלכה: סימן קמ"ו מאמצע סעיף ב' 'וכל זה' עד סימן קמ"ז אמצע סעיף א' 'וי"א'
המוסר היומי: שמי"ה ל חלק ב' פרק כ' עד 'ויותר נראה'

לוח
לימוד
יומי

אלפי בחורים מ-180 ישיבות יקבלו הדרכה לקראת עלותם לישיבה גדולה

'סדר הכנה' – מיזם יוצא דופן שמכין את בחורי הישיבות לקראת עלייתם ללימוד בישיבה גדולה, ומעניק להם כלים מעשיים להצלחה בלימוד ובבחירת חברים נכונים

"ב'סדר הכנה', מאזינים הבחורים להדרכה פרטנית מפי זקני המשגיחים וראשי הישיבות. הם נחשפים לעולמה של הישיבה הגדולה, מקבלים הדרכה על מה צריך יותר להקפיד, איפה כדאי יותר להשקיע מאמץ, וגם נהנים מהאפשרות להכין את עצמם נפשית לקראת המעבר החד".

"התוצאות של סדר ההכנה הזה הן נפלאות. לא בכדי הולך מספר המשתתפים וגדל מדי שנה. יותר ויותר ישיבות קטנות מעודדות את הבוגרים שלהן להשתתף בסדר הכנה לפני עלותם לישיבה גדולה, וגם בישיבות הגדולות שרואים את התוצאות של סדר ההכנה מכוונים את הבחורים שעומדים להיכנס אליהן, וממליצים להם בחום להשתתף בסדר ההכנה".

"השנה אנחנו מדברים כבר על 180 ישיבות קטנות שקוראות בפה מלא לבוגרים שלהן להשתתף בסדר הכנה. זה מספר עצום, מדובר ברוב מניין ובניין של הישיבות בארץ הקודש, והוא כולל גם את כל הישיבות הטובות והחשובות ביותר".

לדבריו ההיערכות לקראת 'סדר הכנה' כבר נמצאת בעיצומה, ובימים אלו הוזמנו מרנן ורבנן גדולי התורה שליט"א לקחת בו חלק ולשאת דברים בפני הבחורים.

"אנחנו משקיעים את כל הכוחות כדי שבאמת תגיע תועלת משמעותית מהכינוס הזה לטובת הבחורים" מסכם הרב ויינגרטן, "ומקווים שבעז"ה הסיעתא דשמיא שמלווה את 'דרשו' בכל מפעליו הכבירים תמשיך ללוות אותנו גם הלאה".

הרה"ג נתן ויינגרטן, ראש מערך שיעורי הדרך היומי בהלכה של 'דרשו', שמנצח על המלאכה, מספר על המעמד הגדול שעתיד להתקיים בעז"ה, במהלך ימי בין הזמנים של חודש אב הבעל"ט:

"מדובר בתוכנית שקיימת כבר שנים רבות", הוא מספר, "ושבה נוטלים חלק מדי שנה גדולי התורה שליט"א. בין היתר השתתפו בעבר בתוכנית גם מרן הגרמ"ל לפקוביץ זצוק"ל, ויבלחט"א מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטיינמן שליט"א".

"הרעיון של 'סדר הכנה' הוא למעשה לקחת את הבחורים שעולים מישיבה קטנה לישיבה גדולה, ולהכין אותם נפשית ורוחנית לקראת המעבר החד. אם בישיבה קטנה הבחורים נמצאים במסגרות קטנות יותר, ובמשך שלוש שנים הם מצויים תחת פיקוח הדוק, רבני הישיבות באים לקראתם, מתעניינים איך הם מתקדמים בלימוד, עוקבים לראות איך הם מתקדמים, ובמקרה שבחור אינו מתקדם חלילה, הם גם עומדים על גביו ומעודדים אותו לחזור למצב של עלייה, בישיבות הגדולות המצב שונה לחלוטין".

"בחור מגיע לישיבה גדולה ובתחילת הדרך הוא עלול להאבד חלילה וחס. פתאום אף אחד לא עוקב אחריו, הוא כבר אינו ישן בבית אלא בפנימיה, רחוק מההורים וכמעט בלי השגחה, הוא צריך להתמודד לבדו בין מאות הבחורים ולפלס לעצמו דרך בלימוד ובמעמד החברתי שלו. זה יכול לגרום למשבר גדול בנפש הבחור, והתוצאות עלולות להיות הרסניות".

האם צריך לעמוד בפני ספר תורה פסול?

בעת שמולכים ספר תורה צריך לעמוד מפניו עד שיניחוהו במקומו - בארון הקודש או על הבימה, או יִשְׁבּוּ עמו, או עד שיעלם מעיניו. ויש שכתב שחייב זה הוא מדאורייתא. וספר תורה פסול - יש שכתב שאין חובה לעמוד מפניו, ויש שכתב שקדושתו כקדושת ספר כשר; ולמעשה נוהגים לעמוד מפניו. וכן נוהגים לעמוד בעת שהחזן עומד ומחזיק את ספר התורה בידיו - כגון באמירת 'אֵל מלא רחמים' ו'ברכת החודש' למנהג בני אשכנז - ובעת שארון הקודש פתוח. [סימן קמו, ס"ק יז ושעה"צ ס"ק יז; ביאורים ומוספים דרשו, 17, 18 ו-22]

מדוע נוהגים רבים לעמוד בשעת קריאת התורה ואחרים מקפידים דווקא לשבת?

מן הדין מותר לשבת בשעת קריאת התורה, וכן ראוי לעשות על פי הקבלה, ורק ה'בעל קורא', העולה לתורה והגבאי שלידי הבימה, חייבים לעמוד. ויש שנוהגים לעמוד, בדומה למעמד הר סיני שבו עמדו בני ישראל. ומי שהעמידה מפריעה להאזנתו לקריאה, צריך לשבת. ובעת אמירת 'בָּרְכוּ' ועניית 'ברוך ד' המבורך' צריך לעמוד, אך בעת שהעולה אומר את ברכות התורה אין צורך לעמוד. והנמצא במקום שכולם יושבים - נחלקו הפוסקים אם ראוי לעמוד. [סימן קמו, סעיף ד, ס"ק יז-יט ושעה"צ ס"ק כ; ביאורים ומוספים דרשו, 15 ו-28]

במה צריך להזהר כשחוגרים את האבנט לספר התורה?

אסור לנגוע ישירות ביריעות ספר התורה, משום כבוד הספר; ובמקרה שמוכרח לנגוע בהן, ואינו יכול לחצוץ בטלית או בבגד, ולא לעטות כפפות על ידיו - אין איסור בדבר, אך ראוי שיטול את ידיו תחילה. כמו כן, למנהג בני אשכנז שחוגרים את הספר באבנט, יש להזהר בעת חגירת האבנט שלא לנגוע ביריעות, אך אם לא ניתן לחוגרו ללא נגיעה ביריעות, אין איסור בדבר. ויש שהחמירו שלא לנגוע ישירות גם בעמודי ספר התורה (המכונים 'עצי חיים'), אך להלכה הדבר מותר. [סימן קמו, סעיף א וס"ק א-ב; ביאורים ומוספים דרשו, 1, 2 ו-4]

אתמול למדנו

- מעת שפותחים את ספר התורה לקריאה, אסור לדבר אפילו בדברי תורה. ורבים מן הראשונים מתירים לימוד תורה בתנאים מסוימים; אך ראוי שלא להקל, ויש אומרים שאסור להקל.
- איסור הדיבור בשעת קריאת התורה קיים גם בין העליות. ואף לימוד תורה אסור, מחשש שמא ימשך לימודו גם בשעת הקריאה; ויש מתירים ללמוד.
- מי שלא שמע אחת מהמילים בקריאת התורה - יש אומרים שלא יצא ידי חובה, וצריך לשמוע בשנית; ויש חולקים.

מחר נלמד

- האם מותר לנגוע ישירות בספרי נ"ך הכתובים על קלף?
- מדוע עושים 'עצי חיים' לספר התורה?
- האם מותר להפוך דירת מגורים לבית כנסת?